

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Lvdovici Molinæ, E Societate Iesv Theologiæ Doctoris, &
Professoris, Commentaria, In primam D. Thomæ partem**

Molina, Luis de

Lugduni, 1622

Vtrum esse immutabile sit Dei proprium. art. 2. disp. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73915)

Responsio.

Ad hoc argumentum neganda est maior, quando agens operatur per determinationem suae voluntatis, ut operatur Deus: eo namque ipso quod Deus ex aeternitate statuit creare mundum in tali instanti temporis imaginarij, atque in tali parte spacij, adueniente eodem instanti, à voluntate ex aeternitate ita determinata emanavit actio, nulla facta variatione in Deo, etiam quoad actum voluntatis. Ad probationem ergo in oppositum negandum est, non posse reddi aliam rationem, nisi vel motum, aut variationem prius factam in agente, aut in passio: sufficientissima namque ratio est libeta determinatione voluntatis diuinae ex ipsa aeternitate, qua voluit creationem mundi potius in instanti, in quo illum mandauit executioni, quam in quouis alio, & potius in vna parte spacij quam in alia.

A datur aliquid in potentia, quod cum non esse opposito peristere potest: in corporibus autem inferioribus datur materia prima, quae potest esse cum priuatione formae substantialis: ergo mutabilia sunt per generationem & corruptionem à non esse ad esse substantiale, & rursus ab esse ad non esse. Composita etiam ipsa esse possunt cum priuatione accidentium, dummodò accidentia non fluunt necessarîo à natura subiecti: ergo mutari possunt secundum accidentia, quae non fluunt necessarîo à natura: materia verò prima mutari etiam potest secundum ea, quae necessarîo fluunt à naturis corporum.

secundum substantiam, quam secundum accidentia per potentiam in se.

B Tertia est. Corpora caelestia non sunt mutabilia per potentiam in ipsis quoad esse substantiale, sunt tamen quoad esse accidentarium mutabilia, nimirum secundum locum & alia accidentia similia. Primum iuxta suam sententiam, quod scilicet materia caeli distincta sit specie à materia horum inferiorum, probat D. Thomas, quoniam materia caelorum non comparatur secundum priuationem formae substantialis, eò quod forma eorum perficiat totam potentiam materiae. Iuxta aliorum verò sententiam probari potest, quoniam forma caeli non habet contrarias dispositiones, & idèd ut generatione produci nequit, ita neque corruptione potest desinere. Secundum verò patet, quoniam dum partes sunt in vno loco habent priuationem existentiae, quam in alio loco habiturae sunt, & interdum sunt priuatae parte luminis, quam possunt recipere.

Tertia conclusio. Caelestia corpora mutabilia non sunt per potentiam in se secundum substantiam, sed solum secundum accidentia.

C Quarta est. Substantiae spirituales non sunt mutabiles quo ad suam substantiam per potentiam in ipsis, bene tamen quoad esse accidentarium. Primum probatur, quoniam in eis non datur aliquid, quod possit esse cum priuatione esse earundem. Secundum etiam probatur, quoniam mutabiles sunt per electionem atque alios actus intellectus & voluntatis ad formas multas accidentarias: per motum etiam localem mutabiles sunt secundum locum.

Quarta conclusio. Angeli immutabiles sunt per potentiam in se ipsis secundum substantiam, non verò quoad accidentia.

ARTICVLVS II.

Vtrum esse immutabile sit Dei proprium.

DISPVATIO I.

Questionis sensus.

VASTIO est de mutatione latè sumpta, siue fiat praesupposito subiecto, quod sit sub vtroque termino, siue vllò praesistente subiecto ea fiat. Vnde sub mutatione hoc loco, creatio, & annihilatio, & generaliter omnis mutatio comprehenditur.

Conclusio. Dei proprium est esse immutabilem.

Conclusio est. Proprium est Dei esse immutabilem. Quae est de fide, ut patet 1. ad Timotheum 6. Qui solus habet immortalitatem, id est, desinere nequit. Caetera igitur desinere esse possunt, ac proinde mutationi subiiciuntur. Psal. 101. Opera manuum tuarum sunt caeli, ipsi peribunt. (id est, pereant licet) similis loquendi forma est sermone Hispano, tu autem idem ipse es, & anni tui non deficient. Capite firmiter, de summa Trinitate, & fide Catholica de Deo dicitur, quod sit vtram vniuersorum principium, creator omnium visibilium & inuisibilium: & in symbolo Concilij Niceni ac Constantinopolitani dicitur, Eum esse creatorem caeli & terra, visibilium omnium, & inuisibilium, omnia igitur à Deo esse acceperunt per creationem, & subinde ex non esse ad esse mutata sunt.

Mutabile quoddam per potentiam in se, quoddam per potentiam in alio.

D. Thomas praemittit duobus modis posse dici aliquid mutabile: vno, per potentiam in alio existentem: quo pacto res omnes, antequam à Deo producerentur, erant possibilis esse, non per potentiam aliquam creatam quae in ipsis esset, cum nondum aliquid esset, sed per potentiam actiuam quae in Deo est, qua & de nihilo poterat illis esse conferre, & postquam esse illis contulisset, poterat eas in nihilum redigere, eo ipso, quod in fluxum, quo illis esse contulisset, vellet subtrahere.

Alio modo, per potentiam, siue actiuam, siue passiuam, in eo quod dicitur mutabile, existentem, ut homo potest intelligere per intellectum, tamquam per potentiam actiuam, & passiuam simul, & potest corrumpi per materiam primam, quae est potentia passiuam ad recipiendam formam, quae cum humana simul in ea esse nequeat.

Prima conclusio. Mutabilia sunt omnia prator Deum per potentiam in alio. Secunda conclusio. Mutabilia sunt corpora inferiora tam

His positis statuit sequentes conclusiones. Prima est. Omnia sunt mutabilia, per potentiam in alio, nempe in Deo. Patet, quoniam omnia creari, & in nihilum redigi ab eo possunt, per potentiam actiuam in Deo existentem.

Secunda est. Corpora inferiora mutabilia sunt per potentiam, quae in ipsis est, tam secundum suam substantiam, quam secundum suam accidentia. Probat, quoniam illud est mutabile hoc modo, in quo

DISPVATIO II.

Vtrum Caeli, & Angeli suapte natura desinere nequeant, siue quae proinde suapte natura entia necessaria.

P Ars affirmans colligitur ex D. Thoma hoc loco in conclusione 3. & 4. quatenus asserit, Caelos & Angelos non esse mutabiles secundum substantiam ex esse ad non esse per potentiam in se, ob idque postquam semel producti fuerint, suapte natura esse entia quaedam necessaria. Quod clarius affirmat 2. contra gentes cap. 30. & 55. quibus in locis docet, Angelos simpliciter esse necessarios, eò quod in se non habeant potentiam ad non esse. Possent tamen non esse per potentiam in alio, nepe in Deo, qui, si suspèdat influxum, quo liberè eis esse confert, cõtinuò eos in nihilum rediget.

D. Thom. sententia.

Contra hoc argumentatur Aureolus apud Capreolum in 1. d. 8. q. 3. Quoniam si Angeli secundum suam naturam desinere non possint, sed necessarîo essent, tunc secundum suam naturam non possent non esse: sed quod secundum suam naturam non potest non esse, neque diuina potentia potest non esse: cum ergo contrarium sit fidei affirmare, Angelos, aut Caelos diuina potentia non posse non esse: fit, ut dicendum non sit, eos suapte natura necessarîo esse, sed potius suapte natura posse non esse.

Aduersus eò obicitur. Primò.

Deinde argumentatur quidam alij, qui cõsent sententia D. Th. turā non esse in fide, quoniam Paul. 1. ad Timoth. 6. affirmat, solum Deum habere immortalitatem: ergo

Secundò.